

تعیین الگو و شدت مصرف مواد در بیماران مبتلا به سل بستری در بیمارستان دکتر مسیح دانشوری

میترا صفا^۱، پیام طبرسی^۲، بامداد میراب زاده^۳، فاطمه قاسم بروجردی^{۴*}

- (۱) مرکز تحقیقات سل بالینی و اپیدمیولوژی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
- (۲) مرکز تحقیقات مایکوباکتریولوژی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
- (۳) دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی
- (۴) مرکز تحقیقات بیماری‌های مزمن تنفسی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

چکیده:

بر اساس مطالعات و بررسی‌های انجام شده، بیماری سل یکی از جدی‌ترین مشکلات مطرح در سلامت جامعه است. یک سوم از جمعیت جهان به ویروس سل آلوده هستند. شیوع مصرف مواد در این بیماران بالاست که بر درمان و عود این بیماری تأثیر می‌گذارد. لذا هدف این مطالعه بررسی الگو و شدت مصرف مواد در بیماران مبتلا به سل است. این مطالعه توصیفی تحلیلی مقطعی است. این پژوهش در ۲۰۰ بیمار مسلول مراجعه کننده به بیمارستان دکتر مسیح دانشوری انجام گرفت و اطلاعات با استفاده از ابزار مشاهده عینی، پرسشنامه دموگرافیک و شدت مصرف مواد (ASI) جمع‌آوری گردید. اطلاعات با برنامه کامپیوتری SPSS-16 و با آزمون‌های آماری تی، خی دو، مان ویتنی و ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. اطلاعات بدست آمده بر اساس ۲۰۰ بیمار مسلول نشان داد که از نظر جنسیت ۹۳/۵٪ مرد بودند. از نظر ملیت، ۱٪ عراقی، ۵٪ افغانی، ۵٪ آذربایجانی و ۸۳/۵٪ ایرانی بودند. بیشترین شیوع مصرف مواد در مردان، مجردها و در ملیت ایرانی بود. ۷۲٪ از بیماران مبتلا به سل سابقه مصرف مواد داشتند. از نظر الگوی مصرف تریاک ۲۱٪ تدخینی و در مورد کراک ۶/۹٪ تدخین و ۱۰/۶٪ تزریقی بوده است. از نظر الگو و فراوانی تناوب مصرف منظم در مورد تریاک ۶۲/۱٪، شیره سوخته ۴۸/۱٪، هروئین ۴۱/۳٪ و کراک ۲۷/۳٪ بود. حداقل سن شروع مصرف بطور میانگین در مورد تریاک و شیره سوخته ۱۸ سال، هروئین و کراک به ترتیب ۱۷ و ۲۰ سالگی بوده است. بین سن، وضعیت تأهل و تعداد فرزندان با مصرف مواد ارتباط معنی داری وجود داشت. ($P < 0.001$) بر اساس نتایج طرح فوق مواد اعتیادآور بر عود بیماری و افزایش آسیب پذیری و عدم پیگیری درمانی اثر جدی می‌گذارد و بار مالی گزافی بر بیمار تحمیل می‌گردد. لذا نیاز است با افزایش آگاهی و اقدامات دارویی و غیر دارویی روانپزشکی در این چرخه معیوب دخالت کنیم و با مقتدر سازی بیمار، زنجیره معیوب بیماری را بشکنیم.

واژگان کلیدی: الگو و شدت مصرف مواد، بیماری سل

* نویسنده مسئول:

فاطمه قاسم بروجردی، مرکز تحقیقات بیماری‌های مزمن تنفسی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، نیاوران، دارآباد، انتهای خیابان پور ابتهاج، تهران، ایران، کدپستی: ۴۴۴۱۳-۱۹۵۶۹، پست الکترونیک: anahita86@yahoo.com